

Η επιστήμη είναι στο DNA της Πίστης μας

Επιστήμες / Επιστήμη & Θρησκεία

Αρχιμανδρίτης π. Ιάκωβος Κανάκης, Δρ. Θεολογίας

Οι σχέσεις μεταξύ της Πίστης, της Θεολογίας και της Επιστήμης ξεκαθαρίζεται από νωρίς, ήδη από την Βιβλικά κείμενα. Από την Γένεση, το πρώτο βιβλίο της Αγίας Γραφής, γίνεται φανερό ότι ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο.

Το πώς δημιουργήθηκε όμως ο κόσμος το αφήνει ο συντάκτης του κειμένου να απαντηθεί από τον αναγνώστη διαχρονικώς. Σαν να σκόρπισε τα «ίχνη» του ο Θεός σε όλη την δημιουργία και κάλεσε τον άνθρωπο, τον «ειδικό», να τα ανακαλύψει. Και όντως, πολλά ανακάλυψε ο άνθρωπος σταδιακά. Με την σοφία, την άνωθεν και θύραθεν βρήκε φάρμακα για τις ασθένειες, ανέπτυξε τεχνολογία και έκανε έτσι την ζωή του ανθρώπου πιο εύκολη. Αυξήθηκε μάλιστα το προσδόκιμο της ζωής του. Σήμερα μπορούν και γίνονται χειρουργικές επεμβάσεις εξ αποστάσεως και τόσα άλλα παρόμοια και σπουδαία. Ο Θεός ευλόγησε την επιστήμη και τους επιστήμονες και έχουμε σήμερα τόσα πολλαπλά οφέλη. Τα «προβλήματα» ξεκινούν όμως όταν μπερδεύονται οι ρόλοι. Όταν ο επιστήμονας δεν βλέπει τον Θεό «πίσω από τα επιτεύγματα του», όταν λειτουργεί αλαζονικά

σαν μικρός θεός, και όταν ο θεολόγος, από την άλλη μεριά, προσπαθεί να τοποθετήσει τα πράγματα «στενά» μπαίνοντας σε χωράφια που δεν γνωρίζει. Το ίδιο συμβαίνει και όταν βρίσκει συνεχώς μπροστά του «δαίμονες», πλημμυρισμένος από καχυποψίες.

Στην Εκκλησία και στην θεολογία τα επιστημονικά πορίσματα τα πιστεύουμε και τα σεβόμαστε και αυτό γιατί και η θεολογία είναι μια σπουδαία επιστήμη. Είναι επιστήμη ακαδημαϊκή, αλλά και βιωματική. Ως θεολογία που διδάσκεται στα Πανεπιστήμια μας βοηθά να κατανοήσουμε πολλά θέματα πού αφορούν τα πριν, τα κατά, και τα μετά Χριστόν. Ως βιωματική διαδικασία μας υποδεικνύει την μεγάλη και μοναδική αξία της κάθε ψυχής και επίσης τον τρόπο που αυτή η ψυχή θα ενωθεί με τον Θεό, πού είναι και ο απώτερος σκοπός του κάθε ανθρώπου. Για παράδειγμα, είναι καρπός της επιστήμης τα όσα γνωρίζουμε για τα κείμενα περί του Χριστού. Πώς προέκυψαν, ποια είναι έγκυρα, ποια απόκρυφα κ.τ.λ. Επίσης, επιστημονικός καρπός είναι και η μέθοδος που χρειάζεται να «χρησιμοποιήσει» ο άνθρωπος για να απομακρυνθεί από τον εγωισμό, την ζήλεια και τα τόσα άλλα πάθη του. Είναι υψίστη επιστήμη αυτό! Χρειάζεται γι' αυτά ιδιαίτερος κόπος, ξενύχτι, έρευνα. Θα λέγαμε λοιπόν, με βάση τα παραπάνω, ότι η επιστήμη είναι στο DNA της Πίστης μας, της θεολογίας, της Εκκλησίας.

Όπως προείπαμε το «πρόβλημα» ξεκινά όταν έχουμε υπέρβαση των ορίων μας. Όταν είμαι θεολόγος και δεν έχω γνώση θετικών ή άλλων επιστημών, οφείλω να ακούσω αυτό πού κάποιος άλλος κοπίασε να μάθει και μας κατέθεσε. Από την άλλη, για τα θεολογικά θέματα, όλοι έχουν άποψη! Όλοι γνωρίζουν! Μάλιστα δε,

πολλές φορές απαξιώνουν μεγάλες αλήθειες χωρίς καμία βάση. Κάπως έτσι όμως ξεκινούν μεγάλα ζητήματα, παρερμηνείες, διενέξεις, παρεξηγήσεις, σχίσματα. Η ημιμάθεια γίνεται ο χειρότερος «οδηγός» του ανθρώπου. Είναι φρόνιμο για κάτι που δεν γνωρίζω να μην εκφράζομαι δημοσίως. Είναι μεγάλο προτέρημα να ρωτάς, να θέλεις πραγματικά να μάθεις. Να αναζητάς καλοπροαίρετα και με ανοιχτό τον νου στην αλήθεια.

Σε μια περίπτωση ασθενούς από κορωνοϊό, ο οποίος διασωληνώθηκε, οι θεράποντες ιατροί συνάντησαν έναν κληρικό, συγγενή του ασθενούς, στον διάδρομο του νοσοκομείου και του είπαν: «Τώρα εσείς προσευχηθείτε, εμείς ότι μπορέσαμε το κάναμε». Αυτή είναι μια πραγματική πρόταση ομολογίας της αλήθειας. Η αναγνώριση ότι είμαι μεν επιστήμονας, αλλά ωστόσο άνθρωπος και μάλιστα πεπερασμένος είναι μια αληθινή, βαθιά, υγιής ομολογία. Δηλώνει επίγνωση των ανθρωπίνων ορίων. Ομοίως χρειάζεται διάκριση από τον κληρικό να οδηγεί τον άνθρωπο που απευθύνεται σε αυτόν σε κάποιον ειδικό για ιατρικά θέματα. Οι Πατέρες μας προτρέπουν να επισκεπτόμαστε τον γιατρό μας και φυσικά θα είναι μαζί μας ο Θεός σε αυτό. Όταν εκείνος δεν μπορεί να βοηθήσει, τότε θα αφεθούμε τελείως στην πρόνοιά Του. Δεν χρειάζεται συνεχώς αμφισβήτηση και καχυποψία, αλλά να βρισκόμαστε σε εγρήγορση και προσευχητικά να βλέπουμε, να παρατηρούμε και να αντιμετωπίζουμε τα πράγματα και τα γεγονότα, τα παρόντα και τα μέλλοντα.

<https://bit.ly/3rrHpiB>